

Cuprins

PREFAȚĂ.....	9
CUVÂNTUL AUTORULUI	17
ABREVIERI.....	21
TITLUL I. CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE.....	23
1. Executarea silită în natură, între ciocan și nicovală. Argumentele care, prin tensiunea lor, determină regimul juridic al instituției analizate	27
2. Scurte considerații despre istoria executării silite în natură	33
3. Aspecte de drept comparat.....	40
3.1. Primul model: accesul excepțional la executarea silită în natură	41
3.2. Al doilea model: incidența executării în natură în funcție de natura obligației.....	44
3.3. Al treilea model: executarea în natură ocupă locul din frunte în ierarhia remediilor	45
3.4. Al patrulea model: executarea în natură ca principiu temperat de excepții	49
3.5. Concluzii ale exercițiului de cercetare a dreptului comparat	57
TITLUL II. NOȚIUNE; DELIMITĂRI CONCEPTUALE; PRINCIPIUL EXECUTĂRII SILITE ÎN NATURĂ.....	61
1. Noțiunea executării silite în natură.....	61
1.1. Sediul materiei.....	61
1.2. Executarea silită în natură este un remediu contractual.....	65
1.2.1. Preferința față de termenul „remediu” este justificată de un criteriu semantic	65
1.2.2. Termenul „remediu” are un rol explicativ	69
1.2.3. Concluzii	71

1.3. Executarea silită în natură – un remediu între alte remedii. Toate remediile sunt, pentru debitor, costuri ale neexecutării	72
1.4. Executarea silită în natură este o formă de drept material la acțiune.....	77
1.4.1. Scurtă expunere a controverselor privitoare la relația dintre obligația încălcată și dreptul material la acțiune	78
1.4.2. Dreptul material la acțiune este un drept autonom, distinct de creanța încălcată	83
1.4.3. Prerogativa creditorului de a obține executarea silită în natură este un drept material la acțiune, distinct de cel constând în posibilitatea de a obține executarea prin echivalent sau rezoluțiunea.....	84
1.4.4. Consecințe	89
1.5. Definiția executării silite în natură.....	92
1.5.1. Considerații despre definițiile date în doctrină executării silite în natură.....	92
1.5.2. Repere pentru construirea definiției	95
1.5.3. Definiția pe care o reținem.....	103
2. Delimitări conceptuale; relații ale executării silite în natură cu alte instituții conexe	103
2.1. Răspunderea contractuală și executarea silită în natură.....	103
2.1.1. Cadrul analizei – posibilele relații între răspunderea contractuală și remediile reglementate de art. 1.516 C. civ.	105
2.1.2. Miza principală a discursului	107
2.1.3. Răspunderea contractuală nu este un concept umbrelă; aceasta nu desemnează întreaga paletă de remedii reglementate de art. 1.516 C. civ.	111
2.1.4. Consecințele împrejurării că executarea silită în natură nu este o formă de răspundere contractuală	119
2.2. Executarea silită în natură și executarea silită prin echivalent.....	119
2.3. Executarea silită în natură și sistemul remediilor contractuale	123

2.3.1. Considerații despre daunele-interese consecutive rezoluțiunii	124
2.3.1.1. Daunele-interese care însoțesc rezoluțiunea sunt distincte de daunele – executare prin echivalent	124
2.3.1.2. Daunele-interese care însoțesc rezoluțiunea sunt o formă de răspundere contractuală	126
2.3.1.3. Daunele care însoțesc rezoluțiunea și daunele – executare prin echivalent. Asemănări și deosebiri	127
2.3.2. Considerații despre rezoluțiune	130
2.3.2.1. Rezoluțiunea nu este o formă de răspundere contractuală	131
2.3.2.2. Desființarea contractului în ipoteza riscului este, de regulă, o formă de rezoluțiune	135
2.3.3. Scurte mențiuni despre excepția de neexecutare	142
2.3.4. Observații despre cazurile în care răspunderea contractuală intervine independent de culpă	143
2.4. Executarea silită în natură și executarea silită, parte a procesului civil.....	145
3. Despre (in)existența unui principiu al executării silite în natură în sistemul Codului civil român	149
3.1. Sensurile principiului executării silite în natură.....	149
3.2. Argumentele care sprijină acea viziune asupra principiului care instituie, între remedii, o ierarhie.....	153
3.3. Motivele pentru care nu trebuie acceptată ideea prevalenței executării silite în natură, în detrimentul celorlalte remedii contractuale	155

TITLUL III. CONDIȚIILE EXECUTĂRII SILITE ÎN NATURĂ A OBLIGAȚIILOR CIVILE CONTRACTUALE	163
1. Condițiile generale pozitive ale executării silite în natură	164
1.1. Debitorul trebuie să fi săvârșit o neexecutare a unei obligații contractuale	164
1.1.1. Considerații despre ce înseamnă executarea unei obligații contractuale	165
1.1.1.1. Despre obiectul obligației	165

1.1.1.2. Clarificări suplimentare despre interacțiunea dintre standard, vinovăție (culpă) și cazul fortuit.....	175
1.1.1.3. Concluzie legată de ce se înțelege prin executarea obligației contractuale	183
1.1.2. Considerații despre ce înseamnă neexecutarea obligației contractuale. Clasificare.....	185
1.1.3. Clarificare necesară din cauza unei practici neunitare: refuzul debitorului de a executa nu constituie o cerință distinctă de aceea a neexecutării obligației.....	188
1.2. Neexecutarea trebuie să fie fără justificare	192
1.2.1. Ce se înțelege prin neexecutare justificată a unei obligații	192
1.2.2. Clarificări suplimentare despre neexecutările fără justificare și neculpabile; cazul neexecutărilor determinate de evenimente de forță majoră, în sens larg.....	194
1.2.2.1. Precizări preliminare. Instituția riscului contractului, pe scurt	194
1.2.2.2. Neexecutarea neculpabilă, determinată de un eveniment de forță majoră, în sens larg, este o neexecutare fără justificare	196
1.2.3. Clarificări justificate de o practică neunitară: despre caracterul nejustificat al neexecutării în materia promisiunilor de vânzare	204
1.2.4. Concluzii	206
1.3. Creditorul trebuie să poată invoca neexecutarea.....	207
1.4. Legea trebuie să permită constrângerea sub forma executării silită în natură; situația aparte a obligațiilor de a da	211
1.4.1. Noțiunea de obligație de a da. Dileme cu privire la existența obligației de a da, consens doctrinar în privința obiectului acesteia	212
1.4.2. Argumente pentru care s-ar putea susține că obligația de a da are un obiect concret, material – înlăturarea obstacolelor din calea transferului dreptului	217
1.4.3. Consecințe	222

1.5. Debitorul trebuie să fie în întârziere	225
2. Condițiile generale negative sau limitele executării silite în natură.....	228
2.1. Imposibilitatea executării obligației	230
2.1.1. Imposibilitatea realizării obiectului obligației. Un prim pas pentru definirea limitei instituite de art. 1.527 C. civ. Cazul imposibilității relative și culpabile	230
2.1.1.1. Observații preliminare. Punerea problemei.....	230
2.1.1.2. Exemple de cazuri de imposibilitate relativă culpabilă de executare a obligației	233
2.1.1.3. Motivele pentru care limita imposibilității de executare reglementate de art. 1.527 C. civ. nu include și imposibilitatea culpabilă relativă de realizare a obiectului obligației	237
2.1.2. Situația obligațiilor a căror executare implică faptul personal al debitorului. Al doilea pas pentru definirea limitei reglementate de art. 1.527 C. civ.	241
2.1.3. Imposibilitatea executării obligației în cazul promisiunilor de vânzare	249
2.1.3.1. Art. 1.669 C. civ. vizează condițiile de validitate ale vânzării promise	250
2.1.3.2. Forma promisiunii nu reprezintă, în niciun scenariu, un impediment pentru suplinirea consimțământului.....	251
2.1.3.3. Existența unei preempțiuni de drept comun nu împiedică suplinirea consimțământului	258
2.1.3.4. Scoaterea bunului din circuitul civil blochează posibilitatea beneficiarului de a obține hotărârea care să țină loc de contract.....	263
2.1.4. Pieirea fortuită a lucrului asupra căruia poartă obligația	266
2.1.5. Cazul în care, prin natura sa, realizarea obiec- tului obligației depinde de concursul unui terț.....	268
2.2. Onerozitatea excesivă a executării silite în natură.....	270
2.2.1. Ipoteza de lucru; ce se înțelege prin onerozitate excesivă a executării obligației de către debitor	271
2.2.2. Opțiunile creditorului	271
2.2.2.1. Opțiunea 1: executarea silită în natură.....	271
2.2.2.2. Opțiunea a 2-a: executarea prin echivalent	274

2.2.3. Repere pentru a determina dacă dreptul la executarea în natură se exercită abuziv	277
2.2.3.1. Simpla onerozitate excesivă cauzată de fapta culpabilă a debitorului	278
2.2.3.2. Profitul creditorului rezultat din executarea defectuoasă	286
2.2.3.3. Pasivitatea creditorului în a diminua consecințele nefaste ale neexecutării	288
2.2.3.4. Circumstanțele excepționale în care se găsește debitorul.....	296
2.2.3.5. Concluzii preliminare.....	297
2.3. Interese exterioare părților din litigiu	297
2.3.1. Neexecutarea eficientă nu constituie o limită a executării silite în natură	298
2.3.1.1. Ce înseamnă neexecutare eficientă și cum se argumentează că este aceasta împiedicată de accesul creditorului la executarea silită în natură	298
2.3.1.2. Ipotezele de neexecutări eficiente nu se găsesc în afara sferei de incidență a remediului executării silite în natură	300
2.3.2. Problema risipei, inclusiv sub forma încălcării instanțelor cu litigii subsecvente celui prin care a fost acordat remediul executării în natură	306
3. Condiții speciale	309
3.1. Notificarea	309
3.2. Autorizarea instanței.....	311
CONCLUZII.....	313
BIBLIOGRAFIE.....	321